

การจัดการเรียนรู้ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปใช้จริง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สมบูรณ์ จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงสรุปรายงานผลการพัฒนา

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแกวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 22 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนเรียน

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ลำดับขั้นวุฒิภาวะระดับกลางตามแนวทางของเพียเจต Piaget (สุนันทามัน เศรษฐวิทย์. 2543 : 20) ซึ่งเป็นความสามารถใช้เรียนในระบบต่าง ๆ ที่ครูสอนและรู้จักคิด วิเคราะห์นามมากขึ้น และใช้ลำดับขั้นการอ่านจับใจความสำคัญของรัคเดลล์ (Ruddell. 2002 : 109) ที่เสนอลำดับขั้นการคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ 4 ขั้น คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับการแปลความ ระดับการประยุกต์ และระดับการประมวลเรื่องราว

4. สถานที่และระยะเวลาการวิจัย

สถานที่ ได้แก่ โรงเรียนบ้านแกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ระยะเวลา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

นียมศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ซึ่งเอดเวิร์ด (Edwards. 1973 : 132-135) เป็นผู้คิดค้น โดยมีลำดับขั้นตอนการสอนอ่านแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose) ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านโดยตอบคำถามที่ว่า “ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร” อ่านเพื่อหารายละเอียดหรืออ่านเพื่อหาข้อมูลบางจุดสำหรับอ้างอิง

1.2 การปรับความเร็ว (A = Adapting rat to Material) ครูแนะนำให้ นักเรียนปรับความเร็วในการอ่าน โดยดูจากจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ซึ่งยืดหยุ่นตามความยากง่ายของบทความด้วย

1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to Pose Question) ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม โดยเปลี่ยนชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือบางข้อความให้เป็นรูปคำถาม และพยายามอ่านเพื่อตอบคำถามเหล่านั้น

2. ขั้นอ่าน (Intermediate Stage)

2.1 การสำรวจ (O = Overview) ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่านโดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง คุณวุฒิ ปีที่พิมพ์ หัวข้อแต่ละบท บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของผู้แต่ง

2.2 การติดตาม (R = Read and Rerate) นักเรียนอ่านด้วยความพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ จับความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น

2.3 การจดบันทึก (A = Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือสมุดบันทึก ซึ่งอาจเป็นการใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อเป็นการช่วยความจำ

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage)

3.1 การจำ (M = Memorize) ครูเน้นให้นักเรียนทบทวนความจำจากการบันทึก โดยการแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

3.2 การประเมินผล (A = Assess) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน เพื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนอ่านได้ตรงตามจุดหมายที่ตั้งไว้ตอนต้นหรือไม่ นอกจากนั้นสามารถเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

เทคนิคการสอนแบบพาโนรามา เป็นเทคนิคการสอนอ่าน โดยมีหลักการสอนประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. P = Purpose หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน
2. A = Adaptation rate to material หมายถึง การปรับความเร็ว

ในขณะอ่าน

3. N = need to pose Question หมายถึง ความจำเป็นในการตั้งคำถาม
4. O = Overview หมายถึง การสำรวจ สังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน
5. R = Read and Relate หมายถึง การอ่านและการคิดตาม
6. A = Annotate หมายถึง การจดบันทึกจากสิ่งที่อ่าน
7. M = Memorize) หมายถึง การจำโดยการทบทวนจากการบันทึก
8. A = Assess หมายถึง การประเมินผลว่าอ่านได้ตรงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการเก็บสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้องและครบถ้วน ตามลำดับขั้น 4 ระดับดังนี้

1. ระดับข้อเท็จจริง (Factual level) การคิดระดับนี้ประกอบด้วย การจำและการระลึกข้อมูลจากข้อความที่อ่านในเรื่องโดยตรง และไม่ต้องการกระบวนการคิดขั้นสูง คำถามที่ถามจะเป็นการให้บอกเรื่องราวรายละเอียดของเรื่อง (Identifying details)
2. ระดับการแปลความ (Interpretive level) การคิดระดับนี้ประกอบด้วย การลงความเห็น (Inference) การจัดกระทำกับข้อมูลที่อ่าน เรื่องที่อ่านจะมีข้อมูลที่บอกเป็นนัยกระบวนการนี้อาจถือว่าการอ่านเรื่องราวมากกว่าที่มีให้
3. ระดับการประยุกต์ (Applicative level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การผสมผสานข้อมูลจากเรื่องที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ เพื่อพัฒนา

ความหมายจากการอ่านให้เป็นของตนเอง โดยจำเป็นต้องอาศัยการอ่านที่ไกลไปจากข้อความในเรื่อง (Reading beyond the lines)

4. ระดับการประมวลเรื่องราว (Transitive level) การคิดระดับนี้เป็นระดับการคิดที่ก่อให้เกิดการใช้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน ความรู้และประสบการณ์เดิมของบุคคลและการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะได้รับการกระตุ้นเพื่อให้บอกลักษณะของสิ่งที่มีในเรื่องที่อ่าน การคิดระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการอ่านที่สอดคล้องไปกับตัวละครของเรื่อง การที่จะเข้าถึงการคิดระดับนี้ ต่อเมื่อผู้อ่านแปลงเรื่องราวที่อ่านเป็นวิถีทางของตนเอง ซึ่งเป็น การตอบสนองจากภายในต่อเรื่องที่อ่าน คำถามที่ใช้ถามจะเป็นการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน (Valuing)

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรม หมายถึง คุณภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 โดยตั้งค่าเป้าหมายไว้ที่ 80/80

E1 หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

E2 หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจจากการอ่านเนื้อเรื่อง ไปใช้ตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สำหรับใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ (The Effectiveness Index) หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบ หรือชอบใจของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียน ครูผู้สอน มีแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา
3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY